

THISTED KOMMUNE

TILLÆG til § 16 MILJØGODKENDELSE

Tillæg til godkendelse af udbringningsarealer
Torshøjvej 14, 7700 Thisted
15. juni 2016

1 GENERELLE FORHOLD

Godkendelse af virksomhed i henhold til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (LBK. nr. 442 af 13. maj 2016).

1.1 Ejer- og driftsforhold

Godkendelse	Tillæg til § 16 miljøgodkendelse
Virksomhedens art	Planteavlsbrug samt mindre dyrehold
CVR-nr.	85741659
P-nr.	1002728938
Ejendomsnummer	7870000142
Matrikelnr. og ejerlav	3a og 3b, Søgård Sædegård, Nors 26h V. Vandet By, V. Vandet.
Bedriftens adresse	Torshøjvej 14, 7700 Thisted
Ansøgers navn og adresse	GÅRDEJER HENRY ANDERSEN Torshøjvej 14, 7700 Thisted
Ansøgers konsulent	Liselotte Schouboe-Madsen, LandboThy tlf.: 9618 5796 e-mail: lsm@landbothy.dk
Tilsynsmyndighed	Thisted Kommune, Teknisk Forvaltning Kirkevej 9, 7760 Hurup Thy tlf.: 9917 1717 e-mail: teknisk@thisted.dk
Sagsbehandler	Maria Liljeroth tlf.: 9917 2239 e-mail: mali@thisted.dk
Kvalitetssikring	NHA
Godkendelsesdato	15. juni 2016
Ansøgningsskema	Skema nr. 86562 version 4

Indholdsfortegnelse

1	GENERELLE FORHOLD	1
1.1	Ejer- og driftsforhold	1
1.2	Godkendelsespligt	3
1.2.1	<i>Afgørelsen</i>	3
1.3	Tillæggets omfang.....	4
1.3.1	<i>Tidligere godkendelser</i>	4
1.3.2	<i>Gyldighed</i>	4
1.3.3	<i>Offentlighed og høring</i>	5
1.3.4	<i>Ikke-teknisk resumé</i>	7
1.4	Vilkår	8
	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE	9
2	AREALERNE	10
2.1	Markoplysninger	10
2.2	Gødningsregnskab.....	11
2.3	Det generelle beskyttelsesniveau for nitrat og fosfor	12
2.4	Ammoniakupvirkning fra udbringning.....	14
2.5	Øvrige forhold	14
2.6	Habitatvurdering (udvaskning fra arealer)	15
2.6.1	<i>Nitrat til overfladevand</i>	15
2.6.2	<i>Fosfor til overfladevand</i>	16
2.7	Bilag IV-arter (påvirkning fra udbringningsarealer).....	16
2.8	BAT for udbringning af husdyrgødning	16
2.9	Gener fra udbringning.....	16
	BILAG	17

1.2 Godkendelsespligt

Tillægget er meddelt i medfør af § 16 i Lov om Miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016 (herefter kaldet Husdyrbrugsloven).

Tillægget er ansøgt på baggrund af ændring i mængden af produceret og modtaget husdyrgødning, som skal udbringes på arealerne.

Ansøgningen er indsendt til Thisted Kommune den 14. marts 2016. Til anvendelse af omregningsfaktorer for beregning af dyreenheder er anvendt Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., BEK nr. 1318 af 26. november 2015 (herefter kaldet Husdyrgødningsbekendtgørelsen).

1.2.1 Afgørelsen

Thisted Kommune godkender det ansøgte projekt, suppleret med vilkår.

Det er en grundlæggende forudsætning, at projektet og den fremtidige drift udføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet og i overensstemmelse med tillæggets og miljøgodkendelsens vilkår. Vilkårene skal sikre overholdelse af Husdyrbrugslovens beskyttelsesniveau, for herved at sikre at det omgivende miljø ikke påvirkes væsentligt af den i godkendelsen beskrevne arealdrift.

Thisted Kommune vurderer, at der ved den søgte arealdrift er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra de ansøgte arealer, samt at der anvendes den bedste tilgængelige teknik.

Under overholdelse af de i tillægget og miljøgodkendelsen fremsatte vilkår, vurderer Thisted Kommune, at projektet opfylder habitatdirektivets krav om beskyttelse af internationale beskyttelsesområder, og at der i øvrigt ikke er væsentlige miljøpåvirkninger.

Grundlaget for Thisted Kommunes afgørelse fremgår af den miljøtekniske beskrivelse.

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Lov om miljøgodkendelse m. v. af husdyrbrug.

På vegne af Thisted Kommune, den 15. juni 2016

Maria Liljeroth

Geolog, Team Landbrug

1.3 Tillæggets omfang

Der er ansøgt om øget tilførsel af husdyrgødning på udbringningsarealerne på bedriften beliggende Torshøjvej 14, 7700 Thisted. Baggrunden for ansøgningen er en øget mængde produceret og modtaget husdyrgødning. Den modtagne husdyrgødning leveres af bedriften Torshøjvej 11, 7700 Thisted, samt andre, endnu ikke fastsatte, bedrifter.

Tillægget omfatter:

- Udbringning af en gødningsmængde på i alt 2105,71 kg N og 387,03 kg P i dybstrøelse og svinegylle, svarende til 21,00 DE.
- Ændring i harmonital fra 1,4 til 2,3 DE/ha.

På ejendommen Torshøjvej 14 er der tidligere givet tilladelse til erhvervsmæssigt dyrehold. Denne godkendelse omfatter udelukkende udbringning af husdyrgødning på bedriftens arealer og vedrører således ikke dyreholdet på ejendommen.

1.3.1 Tidligere godkendelser

Udbringningsarealerne er godkendt efter Husdyrbrugslovens § 16 den 2. oktober 2014.

1.3.2 Gyldighed

Tillægget omfatter drift af samtlige ejede og forpagtede arealer tilhørende ejendommen Torshøjvej 14, 7700 Thisted, CVR nr. 85741659. Driften af arealerne skal foregå i overensstemmelse med oplysningerne i ansøgningsmaterialet samt med tillæggets vilkår og vurderinger.

Tillægget træder i kraft den dato det meddeles. Vilkårene i dette tillæg skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra den dato, hvor tillægget tages i brug. Tillægget anses for at være taget i brug når der, første gang efter tillægget er meddelt, udbringes husdyrgødning fra et landbrug godkendt efter Husdyrbrugslovens §§ 10, 11 eller 12.

Tillægget er underlagt Husdyrbrugslovens bestemmelser omkring kontinuitetsbrud, jf. § 33, stk. 3.

Tillægget er omfattet af reglerne for revurdering, jf. Husdyrbrugslovens § 41 stk. 3. Den første revurdering skal igangsættes i 2024.

Udskiftning af udbringningsarealer skal følge Husdyrbrugslovens regler herfor. Ændringer i ejerforhold skal ligeledes meddeles til kommunen.

1.3.3 Offentlighed og høring

Kommunens forslag til miljøgodkendelse har været sendt i partshøring hos ansøger og ansøgers konsulent.

Projektet vurderes at være af underordnet betydning for naboer og er derfor ikke sendt i forudgående høring hos naboer til arealerne, jf. Husdyrbrugslovens § 56, stk. 2.

Offentliggørelse

Tillægget offentliggøres den 15. juni 2016 på Thisted Kommunes hjemmeside, www.thisted.dk. Senest fire måneder efter afgørelsen er truffet vil tillægget blive gjort offentlig tilgængelig på Miljøstyrelsens hjemmeside for Digital MiljøAdministration www.dma.mst.dk.

Følgende har fået meddelelse om udarbejdelse af tillægget:

- Torshøjvej 14, 7700 Thisted
- lsm@landbothy - LandboThy
- Dnthy-sager@dn.dk - Danmarks Naturfredningsforening samt lokale afdeling
- husdyr@ecocouncil.dk - Det Økologiske Råd
- post@sportsfiskeren.dk - Danmarks sportsfiskerforbund
- natur@dof.dk - Dansk Ornitologisk Forening
- thisted@dof.dk - DOF Nordvestjylland
- fr@friluftsraadet.dk - Friluftsrådet

Tillægget er givet i henhold til § 16 i Lovbekendtgørelse om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr.442 af 13. maj 2016.

Klagevejledning

Denne afgørelse er truffet efter Husdyrbrugslovens § 16, og kan ifølge lovens § 76 påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Hvis du ønsker at klage over afgørelsen, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du skal klage via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Thisted Kommune. Kommunen videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Hvis afgørelsen er offentligt annonceret, regnes klagefristen dog altid fra dette tidspunkt.

Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag, jf. Husdyrbrugslovens § 79 stk. 2.

Klagefristen udløber den 13. juli 2016.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Thisted Kommune i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis du får helt eller delvist medhold i klagen.

Klageberettigede er ansøger, grundejer, myndigheder samt landsdækkende eller lokale organisationer med klageret efter loven, samt enhver med en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald.

En klage over afgørelsen har jf. Husdyrbrugslovens § 81 stk. 1 ikke opsættende virkning, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet. Bestemmelsen indebærer ingen begrænsninger i klagenævnets adgang til at ændre eller ophæve afgørelsen. Hvis ansøger igangsætter projektet, før klagesagen er afgjort, sker det således for eget ansvar, jf. Husdyrbrugslovens § 81, stk. 2.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ifølge Husdyrbrugslovens § 90 ske inden 6 måneder fra afgørelsens meddelelse.

1.3.4 Ikke-teknisk resumé

Arealer

En oversigt over ændringer i tillægget i forhold til godkendelsen fra 2. oktober 2014 kan ses i nedenstående skema. Vær opmærksom på, at ændringerne i skemaet er set i forhold til den ansøgte drift i godkendelsen fra 2. oktober 2014, mens de miljømæssige vurderinger, der ligger til grund for tillægget i henhold til gældende lovgivning er foretaget med udgangspunkt i nudriften i godkendelsen af 2. oktober 2014. For nærmere beskrivelse af de enkelte punkter henvises til de relevante afsnit og eventuelle vilkår i tillægget:

		Miljøgodkendelse 2014	Tillæg 2016
Udspretningsareal		9,17 ha	9,17 ha
Husdyrgødning udbragt	kg N	1.243,44 kg N	2.105,71 kg N
	kg P	220,62 kg P	387,03 kg N
	DE/ha	12,75 DE/ha	21,00 DE/ha
Nitrat	Overfladevand (kg N/ha)	DE _{max} : 64,5 kg N/ha DE _{reel} : 64,5 kg N/ha	DE _{max} : 53,4 kg N/ha DE _{reel} : 53,3 kg N/ha
	Grundvand	Alle arealer i NFI	Alle arealer i NFI
Fosforoverskud (kg P/ha/år)		5,9 kg P/ha/år	16,7
Ekstra efterafgrøder		3 %	0 %

1.4 Vilkår

I forbindelse med meddelelsen af tillægget er der en række vilkår i godkendelsen fra 2. oktober 2014, der enten ændres eller bortfalder. For at overskueliggøre hvilke vilkår, der er gældende fremover, er både nye og eksisterende vilkår gengivet i dette tillæg.

Nye eller ændrede vilkår er markeret med **blå boks**, mens de øvrige vilkår uden markering er gengivelser af vilkårene i godkendelsen fra 2. oktober 2014.

NB! Der gøres opmærksom på, at de eksisterende vilkår i godkendelsen fra 2. oktober 2014 har ændret nummerering. Ved enhver henvisning til vilkår fremover, skal nummeringen i tillægget benyttes.

Miljøgodkendelsen er betinget af følgende vilkår:

1. Generelle forhold

1.3. Godkendelsens omfang

- 1.3.1.1. Godkendelsen omfatter drift af samtlige ejede og forpagtede arealer tilhørende ejendommen Torshøjvej 14, 7700 Thisted, CVR nr. 85741659.
- 1.3.1.2. Driften af arealerne skal foregå i overensstemmelse med oplysningerne i ansøgningsmaterialet samt med godkendelsens vilkår og vurderinger.
- 1.3.1.3. Vilklårene i denne godkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra den dato, hvor godkendelsen tages i brug.
- 1.3.1.4. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøgodkendelse på ejendommen. Den ansvarlige for driften, såvel som de øvrige ansatte, skal være bekendt med godkendelsens vilkår. Ændringer i ejerforhold og ansvarshavende skal altid meddeles Thisted Kommune inden for en måned.
- 1.3.1.5. Sker der driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, skal redningsberedskabet på tlf. 112 straks underrettes, og efterfølgende skal der ske anmeldelse til Thisted Kommune.

2. Arealerne

2.1. Gødningsregnskab

2.1.1.1. På de godkendte arealer må der maksimalt årligt tilføres følgende typer og mængde af husdyrgødning:

Gødningstype	Kg N	Kg P
Dybstrøelse (kvæg)	576,71	75,89
Svinegylle	1.529,00	311,14

2.1.1.2. Ved tilsyn skal der foreligge dokumentation for de seneste 5 års udbringning af husdyrgødning, f.eks. i form af kopier af indsendte.

MILJØTEKNISK BESKRIVELSE

---

2 AREALERNE

2.1 Markoplysninger

Miljøgodkendelsen indbefatter alle ejede og forpagtede arealer, der drives under samme CVR-nr. Torshøjvej 14. Det samlede ansøgte udbringningsareal er på 9,17 ha.

Grundlæggende arealoplysninger:

Antal DE kvæg, får og geder på bedriften inkl. DE på andre bedrifter, der afsættes grovfoder til beregnet ud fra 3000 FE/DE: **0,00 DE**

Er antal af andre DE udbragt på bedriften større end det før angivne antal DE kvæg, får og geder: **Ja**

Anvender og efterlever bedriften husdyrgødningsbek. bilag 2 jf. § 28 stk. 3 om forhøjet harmonital på 2,3 for visse kvægbedrifter: **Ja**

Er bedriften et økologisk landbrug: **Nej**

% af samlet areal med efterafgrøder udover PD-krav: **0,00 %**

Reduceret kvælstofnorm: **0,00 %**

I det ansøgte indgår der ikke etablering af ekstra efterafgrøder udover NaturErhvervstyrelsens generelle krav.

Aftalearealer

Godkendelsen indeholder ikke aftalearealer.

I nedenstående tabel vises sammensætningen af de ansøgte arealer, samt størrelsen af de arealer der ligger i udpegede følsomme områder. Arealerne er ligeledes kategoriseret i forhold til jordbundstype, dræn, vanding og sædskifte. Der er anvendt referencesædskifte K12 for alle arealer.

Oversigt over sammensætningen af udbringningsarealer:

Navn	Ha	Drænet	Jb. Type	Vandet	Sædskifte	Ref. Sædskifte	N-kl. 0 (ha)	N-kl. 1 (ha)	N-kl. 2 (ha)	N-kl. 3 (ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0 (ha)	P-kl. 1 (ha)	P-kl. 2 (ha)	P-kl. 3 (ha)
Tvj 14 2-0	3,79	Nej	JB4	Nej	K12	K12	3,79	0	0	0	3,79	3,79	0	0	0
Tvj 14 1-0	5,38	Nej	JB4	Nej	K12	K12	5,38	0	0	0	5,38	5,38	0	0	0
Total	9,17						9,17	0	0	0	9,17	9,17	0	0	0

Kortoversigt over bedriftens udbringningsarealer fremgår af bilag 1.

2.2 Gødningsregnskab

Gødningsregnskab nudrift:

Tilført husdyrgødning					
Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	Antal DE
Erling Overgaard Torshøjvej 11 7700 Thisted CVR: 74392318	Svinegylle	1125,00	222,00	75,00	11,00

Afsat husdyrgødning						
Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen data						

Total husdyrgødning				
Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Dybstrøelse	254,44	33,48	2,25	0
Svinegylle	1125,00	222,00	0	11,00
Total	1379,44	255,48	2,25	11,00

Der modtages husdyrgødning fra andre bedrifter i nudrift.

Gødningsregnskab ansøgt drift:

Tilført husdyrgødning					
Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	Antal DE
Erling Overgaard Torshøjvej 11 7700 Thisted CVR: 74392318	Svinegylle	989,00	187,14	75,00	10,50
Div. svineproducenter Bla. Torshøjvej 11 CVR:	Svinegylle	540,00	124,00	75,00	5,40

Afsat husdyrgødning						
Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen data						

Total husdyrgødning				
Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Dybstrøelse	576,71	75,89	5,10	0
Svinegylle	1529,00	311,14	0	15,90
Total	2105,71	387,03	5,10	15,90

2.3 Det generelle beskyttelsesniveau for nitrat og fosfor

Beskyttelsesniveauerne for nitrat og fosfor, samt grundlaget for ansøgningsystemets beregninger for overholdelse af beskyttelsesniveauet, fremgår af Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 44 af 11. januar 2016 bilag 3 C (fosfor), bilag D nr. 1 (nitrat, overfladevand) og bilag D nr. 2 (nitrat, grundvand).

Nitrat (overfladevand)

For arealer beliggende i nitratklasse 1 kan det tillades, at der er udbringes husdyrgødning svarende til 85 % af det generelle harmonikrav. For arealer i nitratklasse 2 er denne reduktion på 65 % og for nitratklasse 3 er reduktionen på 50 %.

Fordelingen af udbringningsarealer i nitratklasser:

N-kl 0 (ha)	N-kl 1 (ha)	N-kl. 2 (ha)	N-kl. 3 (ha)
9,17	0	0	0

Dette giver en reduktionsprocent på 100 %.

Ansøgningsystemets beregninger viser:

	Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kg N/ha)
DE _{max} : DE reduktionsprocent: 100,00 %	2,30	53,4
DE _{reel}	2,29	53,3

Den maksimalt tilladte udvaskning er på 53,4 kg N/ha.

Den reelle udvaskning er beregnet til 53,3 kg N/ha, svarende til 2,29 DE/ha.

Det ansøgte projekt indebærer, at der etableres 0 % ekstra efterafgrøder udover Plantedirektoratets krav.

Der er ikke udbringningsarealer beliggende i vandopland med stigende dyretryk.

Nitrat (grundvand)

9,17 ha af de ansøgte udbringningsarealer er beliggende i nitratfølsomme indvindingsområder (se bilag 2).

Oversigt over N-udvaskning for arealer i nitratfølsomme indvindingsområder:

Mark Nr.	Areal (ha)	Ansøgt (mg nitrat/l)	Merbelastning (Ansøgt - Nudrift) (mg nitrat/l)	Udvaskning svarende til et plantebud (mg nitrat/l)	50% reduktion af husdyrgødning (NK3) (mg nitrat/l)
Tvj 14 2-0	3,8	47	4	52	42
Tvj 14 1-0	5,4	47	4	52	42

Det følger af Miljøstyrelsens wiki-vejledning, at " Hvis nitratkoncentrationen for ansøgt drift ikke er større end 50 mg N/l, er beskyttelsesniveauet for nitrat i forhold til grundvandet overholdt, med mindre en indsatsplan eller en tidligere VVM-afgørelse eller miljøgodkendelse fastlægger noget andet. Hvis udbringningsarealerne ligger indenfor områder med en indsatsplan vil denne være en del af grundlaget for miljøgodkendelsen, og indsatsplanens retningslinjer hvad angår nitrat, skal overholdes.

Hvis nitratkoncentrationen i ansøgt drift er større end 50 mg N/l, må der ikke være nogen merbelastning i forhold til nudrift på de arealer, der ligger i et nitratfølsomt område. (...)Det skal dog tilføjes, at hvis der af en tidligere miljøgodkendelse eller VVM-afgørelse fremgår et krav på det pågældende areal, må det dette niveau heller ikke overstiges i ansøgt drift."

Ved godkendelsestidspunktet foreligger der ingen gældende indsatsplaner for nitrat på arealerne. De nitratfølsomme indvindingsområder er zonerede.

Med den ansøgte drift bliver udvaskningen til grundvandet 47 mg N/l. Merbelastningen fra ansøgt drift i forhold til nudrift er på 4 mg N/l.

Fosfor

Arealerne er beliggende udenfor opland til sårbare Natura 2000-områder.

P-kl 0 (ha)	P-kl 1(ha)	P-kl. 2 (ha)	P-kl. 3 (ha)
9,17	0	0	0

Ansøgningsystemets beregninger viser:

Krav om P-overskud overholdt: Ja
 Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet: **-1,7 kg P.**
 Maksimalt tilladt P-overskud/ha/år i gennemsnit for hele bedriften (ifølge tabel) : **16,9 kg P/ha/år.**
 P tilført pr. ha/år i ansøgt drift: **42,2 kg P/ha/år.**
 P-fracørsel per ha/år i ansøgt drift (arealvægtet gennemsnit): **25,5 kg P/ha/år.**
 P-overskud/ha/år for ansøgt projekt: **16,7 kg P/ha/år.**

Afskæringskravet for fosfor opfyldes altså ifølge ansøgningsystemet med en margen på 1,7 kg P.

Thisted Kommunes samlede vurdering vedr. det generelle beskyttelsesniveau:

Der er stillet vilkår til den mængde husdyrgødning, der må udbringes på de ansøgte arealer. Overholdelsen af beskyttelsesniveauet er baseret på oplysninger i ansøgningskemaet. Vilkårene er således stillet for at sikre overholdelse af Husdyrbrugsbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer for fosfor og nitrat.

Overholdelsen af det generelle beskyttelsesniveau for nitrat og fosfor er beregnet på bedriftsniveau.

Den reelle N-udvaskning (DE_{reel}) er ikke større end udvaskningen ved det maksimale dyretryk (DE_{max}). Krav om P-overskud er overholdt. Thisted Kommune vurderer derfor, at det generelle beskyttelsesniveau for nitrat og fosfor er overholdt.

Thisted Kommune vurderer, at beskyttelsesniveauet for udvaskning af nitrat til grundvandet er overholdt, da nitratudvaskningen er mindre end 50 mg N/l samt mindre end udvaskningen svarende til planteavlbrug med et standard planteavlssædskifte. Ved tidspunktet for denne godkendelse foreligger der ikke nogen indsatsplaner for området. Området er dog zoneret, men er pt. ikke beliggende indenfor vandværkers indvindingsopland.

2.4 Ammoniakpåvirkning fra udbringning

Kommunen skal foretage en konkret vurdering af om der, som følge af ammoniakfordampning fra det ansøgte udbringningsarealer, kan ske påvirkninger på nærliggende naturarealer. I så fald vil der være grundlag for at skærpe husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle regler om udbringning af husdyrgødning. Der er her særlig fokus på arealer, der støder op til, eller ligger i umiddelbar nærhed til, kvælstoffølsom natur indenfor Natura 2000. I særlige tilfælde kan kommunen vælge at stille skærpede krav om nedfældning eller husdyrgødningsfrie bræmmer.

Natura 2000-områder

Nærmeste Natura 2000-område er område nr. 24 (Hanstholm Reservatet, Nors Sø og Vandet Sø) beliggende over 1,6 km nord/nordvest for udbringningsarealerne.

Natur beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3

Der er over 300 m til nærmeste område med beskyttet natur.

Thisted Kommunes vurdering:

Pga. afstanden til beskyttet natur og Natura 2000-områder vurderes disse ikke at blive yderligere belastet i forbindelse med den ansøgte drift.

2.5 Øvrige forhold

Der er ingen ændringer i forbindelse med dette tillæg.

2.6 Habitatvurdering (udvaskning fra arealer)

Habitatvurderingen af Natura 2000-områderne fremgår af bilag 3 (Nitrat- og fosforudvaskning til overfladevande (Kyst)) samt bilag 4 (Nitrat- og fosforudvaskning til overfladevande (Søer)). Nedenstående afsnit om nitrat- og fosforudvaskning til overfladevande er et sammendrag af informationerne givet i bilag 3 og 4.

2.6.1 Nitrat til overfladevand

Afskæringskriterium 1

Husdyrtrykket i kystoplandet til Vest for Mors er faldende. Thisted Kommune har ikke kendskab til andre kilder til nitratudvaskning, som i samme periode er forøgede.

Der er ingen udbringingsarealer beliggende indenfor søoplande til de i bilag 3 beskrevne Natura 2000-type søer.

Thisted Kommune har ikke kendskab til andre kilder til nitratudvaskning, som i samme periode er forøgede.

Afskæringskriterium 1 er dermed overholdt.

Afskæringskriterium 2A/2B

Ansøgningsystemets beregninger viser:

Merudvaskning fra husdyrbrug beregnes som difference mellem udvaskning ved DE_{red} og udvaskning svarende til et plantebrug.	
	Udvaskning (kgN/ha)
Udvaskning svarende til et plantebrug	58,9
Merudvaskning fra husdyrbrug	-5,6

Udvaskningen af den ansøgte drift er således 5,6 kg N/ha lavere end udvaskning svarende til planteavlsniveau.

Nitratudvaskningen fra det ansøgte projekt er på 0 % af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra kystoplandet til Vest for Mors.

Afskæringskriterium 2A og 2B er dermed overholdt.

Thisted Kommunes vurdering:

Der er ikke stigende husdyrtryk i de oplande, arealerne afvander til.

Da husdyrbrugets andel af nitratudvaskningen til de pågældende oplande er under 1 %, vurderes det, at projektet ikke i sig selv vil give anledning til en væsentlig påvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder.

Afskæringskriterium 1, 2A og 2B er overholdt. Det generelle beskyttelsesniveau for nitrat til overfladevand er overholdt. Det vurderes derfor ikke, at projektet i kumulation med andre projekter vil påvirke internationale naturbeskyttelsesområder væsentligt.

2.6.2 Fosfor til overfladevand

På ejendommen er det samlede udbringningsareal på 9,17 ha, og det gennemsnitlige fosforoverskud er beregnet i ansøgningsystemet til 16,7 kg P/ha/år.

Udbringningsarealerne er beliggende udenfor fosforoverbelastede oplande til Natura 2000-vandområder.

Thisted Kommunes vurdering:

Udbringningsarealerne er beliggende udenfor fosforoverbelastede oplande til Natura 2000-vandområder. Projektet opfylder krav til udvaskning af fosfor. På baggrund heraf vurderes det, at projektet ikke i sig selv vil give anledning til en væsentlig fosforpåvirkning af Natura 2000-vandområder.

Ingen af de ansøgte arealer vurderes at være risikoarealer, og det vurderes derfor ikke, at der er et behov for at skærpe de generelle beskyttelsesniveauer for fosfor.

2.7 Bilag IV-arter (påvirkning fra udbringningsarealer)

Der er ingen ændringer i forbindelse med dette tillæg.

2.8 BAT for udbringning af husdyrgødning

Der er ingen ændringer i forbindelse med dette tillæg.

2.9 Gener fra udbringning

Der er ingen ændringer i forbindelse med dette tillæg.

BILAG

Oversigt over arealer

Bilag 2

Sagsinformation:

Skema ID: 86562 Sagsnr: 134013
Ansøger navn: Henry Andersen
Ejendommens adr.: Torshøjvej 14
Ejendommens postnr: 7700 By: Thisted
Kommentar:

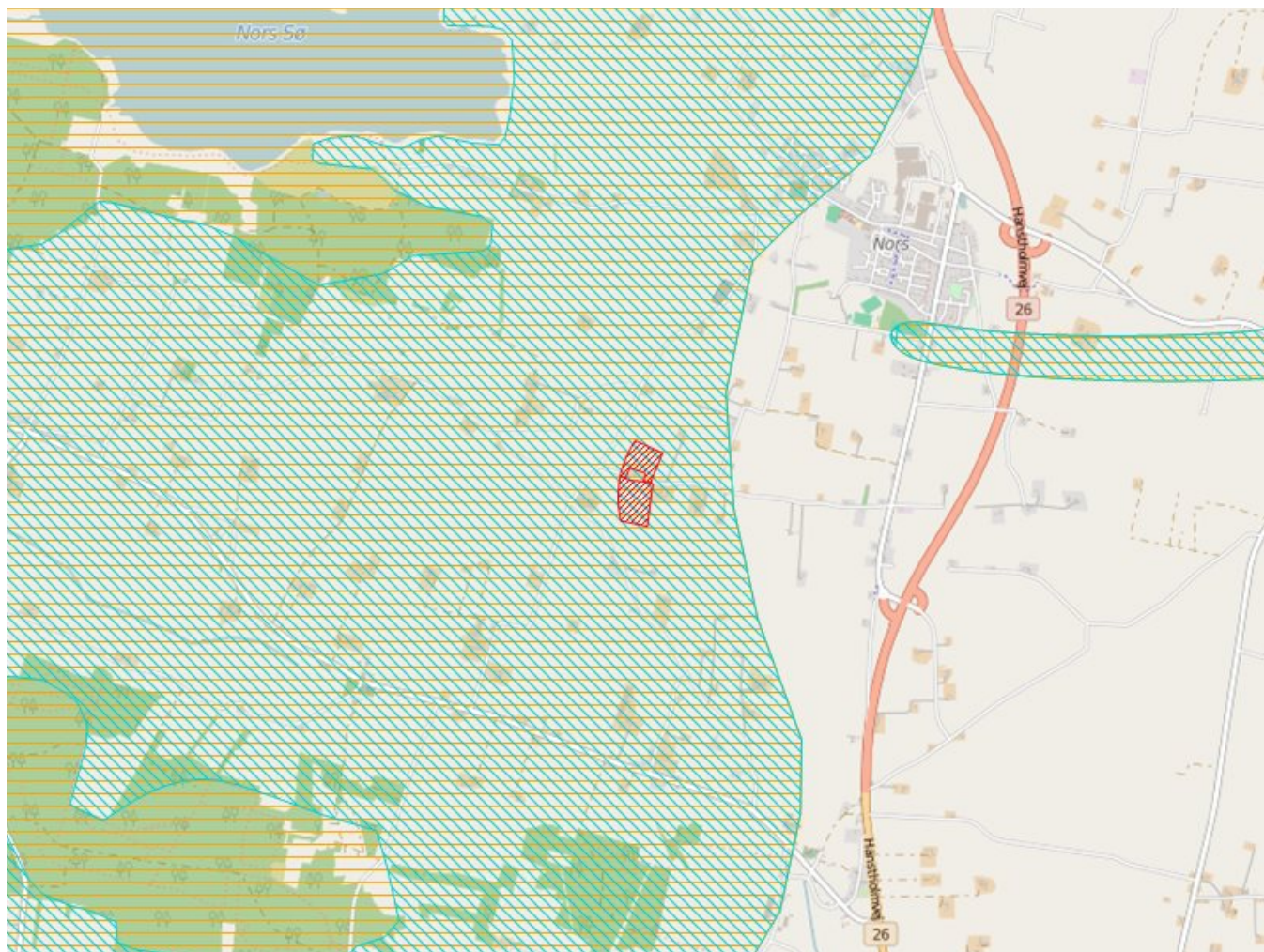
Arealvurdering – Nitratudvaskning til grundvand

I Danmark bruger vi urensset grundvand som drikkevand. Derfor skal grundvandet beskyttes mod forurening. På denne baggrund er der sket en kortlægning af landets grundvandsressourcer, som har inddelt landet i områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD områder). Der er gennemført en overordnet kortlægning af grundvandets sårbarhed i forhold til nitrat. På den baggrund er der udarbejdet et kort over de nitratfølsomme områder. Herefter kortlægges områder, hvor der skal udarbejdes en indsatsplan på detailniveau, og der foretages en zonerings af områdets nitratfølsomhed. Slutteligt udarbejdes en indsatsplan, som beskriver de nødvendige indsatser for at sikre drikkevandsressourcen i forhold til drikkevandskvalitetskravet på 50 mg/l. Der er udarbejdet indsatsplaner for en række områder, mens kortlægningen er undervejs i andre områder. Kortlægningen af alle indsatsplanområder skal være afsluttet i 2015. I områder, hvor der endnu ikke er foretaget en zonerings, stilles der som hovedregel krav om, at udvaskningen af nitrat ikke må stige i de nitratfølsomme indvindingsområder (NFI), hvis udvaskningen overstiger 50 mg nitrat pr liter.

Er der udarbejdet en indsatsplan skal der stilles vilkår, som sikrer at indsatsplanen overholdes. Der kan dog kun stilles vilkår, så udvaskningen reduceres til et niveau svarende til udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrug eller til et udvaskningsniveau svarende til nitratklasse 3. Tilsvarende vilkår kan stilles til zonerede områder i den statslige kortlægning, hvor der endnu ikke er udarbejdet en indsatsplan. I rapporten tages der udgangspunkt i, at der også stilles skærpede vilkår til zonerede områder.

Ansøgning:

Det samlede harmoniareal er 9,2 ha. Ud af det samlede harmoniareal er der 9,2 ha i NFI. Af det samlede areal i NFI er 9,2 ha zoneret.

Legende:

	NFI områder.
	Indsats områder med hensyn til nitrat.
	Udbringnings arealer i ansøgningen.
	Aftale arealer i ansøgningen.

Harmoniarealer i ansøgningen

Arealer i NFI:

Mark nr.	Mark areal	Areal i NFI
Tvj 14 2-0	3,79 ha.	3,79 ha.
Tvj 14 1-0	5,38 ha.	5,38 ha.

I den følgende tabel er de harmoniarealer i ansøgningen listet, hvis placering i forhold til status på den statslige kortlægning/indsatsplanlægning afgør, hvilke krav der stilles til udvaskning.

Mark nr.	Mark areal	NFI Areal indsatsområde (ha)	Ansøgt udv. (mg/l)	Planteavls udv. (mg/l)
Tvj 14 2-0	3,79	3,79	47	52
Tvj 14 1-0	5,38	5,38	47	52
SUM:	9,2	9,2	-	-

Konklusion

Nitratudvaskning fra de marker i det som ligger i NFI er under 50 mg nitrat/l. Udvasningen ligger derved under kravet til drikkevand. Det ansøgte projekt kan på den baggrund godkendes.

Der er ikke indtegnet arealer i andre kommuner.

Der er ikke indtegnet aftale-arealer i ansøgningen.

Bilag 3**Sagsinformation:**

Skema ID: 86562 Sagsnr: 134013
 Ansøger navn: Henry Andersen
 Ejendommens adr.: Torshøjvej 14
 Ejendommens postnr: 7700 By: Thisted
 Kommentar:

Habitatvurdering - Nitrat- og fosforudvaskning til overfladevande (Kyst)

I Danmark er der udpeget en række internationale naturområder. Områderne betegnes samlet Natura 2000 områder og består af Habitat- og Fuglebeskyttelsesområder. Dele af fuglebeskyttelsesområderne er tillige udpeget som Ramsarområder. Mange Natura 2000 områder er placeret i kystområder og 85 procent af det danske landareal afvander til Natura 2000. Ved godkendelse af et husdyrbrug skal det sikres at ændringen ikke påvirker Natura 2000 området negativt. Ved vurderingen af om et konkret projekt påvirker et Natura 2000 område skal det sikres, at der samlet set ikke sker en negativ påvirkning fra husdyrholdene i området, og at projektet i sig selv ikke har en negativ påvirkning. Efterfølgende vurderes det, hvordan det ansøgte projekt påvirker Natura 2000 områderne med kvælstof ved afstrømning fra harmoniarealerne. Vurderingen følger Miljøstyrelsens vejledning og Miljø- og Naturklagenævnes praksis fra den principielle afgørelse MKN-130-00166 af 3. november 2010 og Miljøstyrelsens notat om Kammeradvokatens vurdering af Nitratmodellen af 6. Oktober 2014. Husdyrbrugloven regulerer alene den del af udvaskningen, som kan tilskrives husdyrgødningen. Den øvrige udvaskning bliver ikke reguleret via husdyrbrugloven.

Vurdering af husdyrholdet på oplandsniveau i forhold til kvælstof, afskæringskriterie 1

Det er en vigtig forudsætning for beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at den samlede husdyrproduktion i Danmark ikke forventes at stige. Da udviklingen i husdyrholdet ikke er ensartet i hele landet, skal udviklingen vurderes i de kystoplande som påvirkes af projektet. Udviklingen i dyreholdet ses fra 2007, som er udgangspunktet for den baseline, der er fastlagt for udarbejdelse af vandplanerne. Vurderingen af påvirkning fra projektet i kumulation med andre projekter afhænger af udviklingen i det samlede dyrehold i de kystoplande, hvor anlæget er placeret. Jf. miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold er der større usikkerheder i CHR-dataene for små områder med få antal dyreenheder. For oplande der er mindre end 1.000 ha anvendes oplandets markbalance til at vurdere, om dyretrykket er stigende i et opland, mens CHR data anvendes i oplande, der er større end 1.000 ha. Der anvendes seneste CHR- og gødningsregnskabs-data. Hvis dyretrykket er faldende i et kystopland, og der ikke er andre kilder, som medfører at den samlede kvælstofpåvirkning øges, kan det konkluderes, at der ikke vil være en kumulativ effekt fra det ansøgte projekt sammenholdt med den øvrige kvælstofpåvirkning i oplandet. Hvis dyreholdet er steget mere end 1% (jf. Miljøstyrelsens notat om Kammeradvokatens vurdering af Nitratmodellen af 6. Oktober 2014), eller andre forhold gør, at den samlede kvælstofbelastning er stigende, så vil en yderligere påvirkning medføre en kumulativ effekt. Projektet vil derfor kun kunne godkendes, hvis Natura 2000 området ikke påvirkes af den ansøgte produktion. Er udvaskningen fra harmoniarealerne i kystoplandene til Natura 2000 områder, mindre end eller lig udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrug antages det, at projektet ikke påvirker kvælstofbelastningen af Natura 2000 området. (jf. MKN-130-00166 af 3. november 2010). Kravet til udvaskningen beregnes i praksis som et vægtet gennemsnit mellem udvaskningskravet for arealer i kystoplande med stigende dyretryk og arealet i øvrige oplande. Marker som ligger i flere oplande opdeles og regnes med til de respektive oplande.

Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til kvælstof, afskæringskriterier 2A og 2B

Ud fra en analyse udarbejdet af DMU har Miljøstyrelsen fastsat afskæringskriterier for, hvor stor en andel af den samlede nitratudvaskning, et enkelt husdyrbrug må bidrage i et kystopland, uden projektet medfører skadevirkning fra på Natura 2000 området. Natura 2000 områder, der kan karakteriseres som lukkede bassiner med ringe vandudskiftning eller et vandområde som er meget lidt eutrofieret betragtes som meget sårbare. Øvrige Natura 2000 områder betragtes som sårbare. Kystområder uden for Natura 2000 betragtes ikke som sårbare. Opdelingen følger Miljøstyrelsens sårbarhedskortlægning. Afhængig af sårbarhed anvendes følgende afskæringskriterier for Natura 2000 områder.

Pkt. 2A sårbare recipienter: Projektet kan kun godkendes, hvis nitratudvaskningen fra den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder i det aktuelle kystopland.

Pkt. 2B meget sårbare recipienter: Projektet kan kun godkendes, hvis nitratudvaskningen fra den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder i det aktuelle opland.

Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til fosfor

Ifølge husdyrgodkendelsesloven skal det undersøges om beskyttelsesniveauet for fosforoverskuddet er overholdt. Herefter vurderes om der er grundlag for skærpelse efter kriterierne i husdyrbekendtgørelsens bilag 4. Vurderingen af grundlaget for skærpelse af beskyttelsesniveauet eller yderligere, målrettede vilkår, i forhold til fosfor, baseres på en vurdering af "Worst Case" situationen. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes på nuværende tidspunkt at være 1 kg P/ha. Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha og i landbrugsjorden ophobes i gennemsnit 2.000 kg P/ha i de øverste 25 cm. Der stilles krav om skærpelse af beskyttelsesniveauet i forhold til fosfor, hvis fosforforøgelsen i forhold til udgangspunktet (2.000 kg P/ha) stiger med mere end 5 pct. over en 8-årig periode. Endvidere vurderes landskabets betydning for de pågældende arealers overfladeafstrømning med fosfor til søer. Der

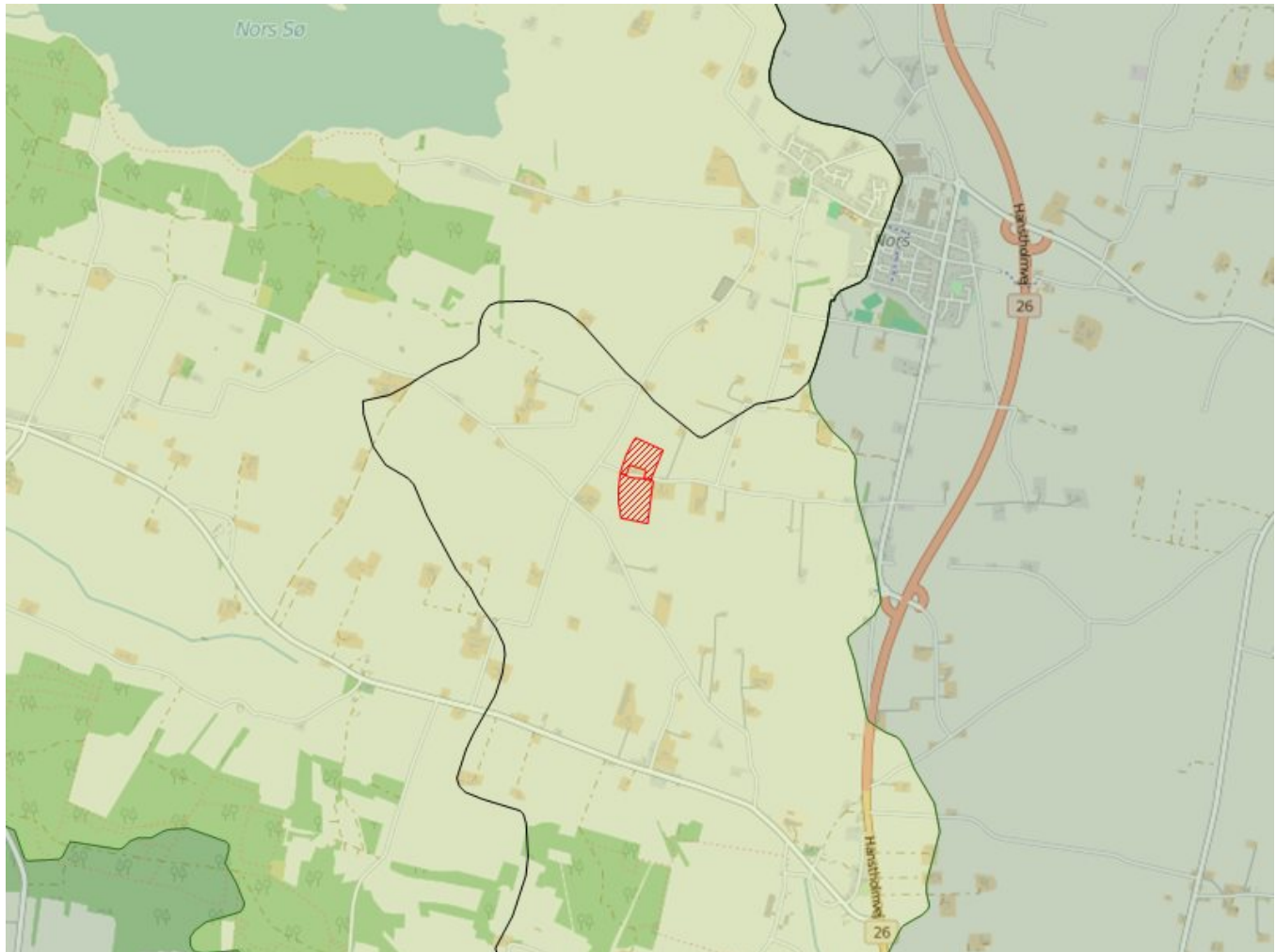
laves en vurdering på baggrund af om udbringningsarealerne er indenfor en 20 meters afstand til en sø og/eller bedriftens udbringningsarealer har en hældning på mere end 6 grader.

Ansøgning:

Af ansøgningen fremgår et samlet harmoniareal på 9,2 ha. og en udvaskningen i ansøgt drift på 53,3 kg N/ha. Den maksimalt tilladte udvaskning for den konkrete ansøgning, DE(max) er beregnet til 53,4 kg N/ha. For de samlede harmoniarealer er det beregnet at udvaskningen ved planteavl er 58,9 kg N/ha.

I den konkrete ansøgning er der ingen udbringningsarealer beliggende indenfor oplande til Natura2000 vandområder, der er overbelastede med fosfor.

Af ansøgningen fremgår, at der i ansøgt drift er et fosfor overskud på 16,7 kgP/ha/år.

Legende:

	Oplande til meget sårbare og fosforbelastede Natura2000 områder
	Oplande til sårbare Natura2000 områder.
	Oplande til ikke sårbare områder.
	Kystoplands grænse.
	Udbringnings arealer i ansøgningen.
	Aftale arealer i ansøgningen.

Natura 2000 områder

I det følgende beskrives de Natura 2000 områder, der potentielt kan påvirkes af ansøgte projekt.

Habitatområde Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområde 16: Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg er blandt andet habitatnaturtyperne: Sandbanke (1110), Mudder- og sandflader blottet ved ebbe (1140), Kystlaguner og strandsøer

(1150), Bugt (1160) og Rev (1170). For disse habitattyper fremgår det af Danmarks miljøundersøgelsers rapport: "Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper", at eutrofiering har haft negativ effekt på naturtypernes sammensætning af flora og fauna. Det bemærkes i rapporten, at eutrofieringsniveauet bør falde mod mere naturlige niveauer, så bundvegetation og fauna kan genoprettes. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til habitatområdet vurderes således, at kunne være til skade for naturtyper i EF-habitatområdet, idet den gunstige bevaringsstatus for de nævnte habitattyper ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg:

- Løgstør Bredning
- Skagerak/Vesterhav
- Skagerak/Vesterhav (Hirtshals)
- Vest for Mors

Habitatområde Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområde 28: Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted fjord og Agerø er blandt andet habitatnaturtyperne: Sandbanke (1110), Mudder- og sandflader blottet ved ebbe (1140), Kystlaguner og strandsøer (1150), Bugt (1160) og Rev (1170). For disse habitattyper fremgår det af Danmarks miljøundersøgelsers rapport: "Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper", at eutrofiering har haft negativ effekt på naturtypernes sammensætning af flora og fauna. Det bemærkes i rapporten, at eutrofieringsniveauet bør falde mod mere naturlige niveauer, så bundvegetation og fauna kan genoprettes. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til habitatområdet vurderes således, at kunne være til skade for naturtyper i EF-habitatområdet, idet den gunstige bevaringsstatus for de nævnte habitattyper ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø:

- Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund
- Nissum Bredning
- Vest for Mors

Habitatområde Mågerodde og Karby Odde

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområde 177: Mågerodde og Karby Odde er blandt andet habitatnaturtyperne: Kystlaguner og strandsøer (1150) og Større lavvandede bugter og vige (1160). For disse habitattyper fremgår det af Danmarks miljøundersøgelsers rapport: "Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper", at eutrofiering har haft negativ effekt på naturtypernes sammensætning af flora og fauna. Det bemærkes i rapporten, at eutrofieringsniveauet bør falde mod mere naturlige niveauer, så bundvegetation og fauna kan genoprettes. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til habitatområdet vurderes således, at kunne være til skade for naturtyper i EF-habitatområdet, idet den gunstige bevaringsstatus for de nævnte habitattyper ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Mågerodde og Karby Odde:

- Vest for Mors

Fuglebeskyttelsesområde Løgstør Bredning, Livø, Feggesund og Skarrehage

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 12: Løgstør Bredning, Livø, Feggesund og Skarrehage er: sangsvane, kortnæbbet gås, pibe- og hvinand, toppet skallesluger og dværgterne. Sangsvanens fødegrundlag er rodhæftet undervandsvegetation på lavt vand samt græs på strandenge. Sangsvanen fouragerer i stor udstrækning på vintergrønne marker og anvender vandfladen til at søge tilflugt til for eksempel om natten. Sangsvanens oprindelige fødegrundlag i fjorden er truet af eutrofiering. Danmarks kystnære fjordområder har været tilført unaturligt store mængder af næringsstofferne kvælstof og fosfor, hvilket har ført til eutrofiering. Eutrofieringen skyldes belastning med næringsstoffer, der tilføres ved afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand. Resultatet af næringstilstrømningen er en massiv algevækst, som skygger bundvegetationen væk. I værste tilfælde kan en forøget næringsstofftilførsel medvirke til iltsvind, der påvirker forekomsten af bunddyr og fisk i en negativ retning. Dermed forringes fødegrundlaget for de fleste arter af fugle, der lever i Danmarks kystnære fjordområder. Eksempelvis trues en art som hvinand af fødemangel i de fjordområder, der har oplevet gentagne iltsvind, da den overvejende lever af blåmuslinger. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Løgstør Bredning, Livø, Feggesund og Skarrehage:

- Løgstør Bredning
- Skagerak/Vesterhav
- Vest for Mors

Fuglebeskyttelsesområde Lønnerup Fjord

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 19: Lønnerup Fjord er: pibe- og sangsvane, kortnæbbet gås og pomeransfugl. Sangsvanens fødegrundlag er rodhæftet undervandsvegetation på lavt vand samt græs på strandenge. Sangsvanen fouragerer i stor udstrækning på vintergrønne marker og anvender vandfladen til at søge tilflugt til for eksempel om natten. Sangsvanens oprindelige fødegrundlag i fjorden er truet af eutrofiering. Danmarks kystnære fjordområder har været tilført unaturligt store mængder af næringsstofferne kvælstof og fosfor, hvilket har ført til

eutrofiering. Eutrofieringen skyldes belastning med næringsstoffer, der tilføres ved afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand. Resultatet af næringstilstrømningen er en massiv algevækst, som skygger bundvegetationen væk. I værste tilfælde kan en forøget næringsstofftilførsel medvirke til iltsvind, der påvirker forekomsten af bunddyr og fisk i en negativ retning. Dermed forringes fødegrundlaget for de fleste arter af fugle, der lever i Danmarks kystnære fjordområder. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Lønnerup Fjord:

- Vest for Mors

Fuglebeskyttelsesområde Vestlige Vejler, Arup Holm og Hovsør Røn

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 20: Vestlige vejler, Arup Holm og Hovsør røn er: rørdrum, hvid stork, pibe- og sangsvane, grå-, sæd- og kortnæbbet gås, rør- og blå kærhøg, vandrefalk, engsnarre, brushane, plettet rørvagtel, hjejle, almindelig ryle, sort- fjord- og havterne. Sangsvanens fødegrundlag er rodhæftet undervandsvegetation på lavt vand samt græs på strandenge. Sangsvanen fouragerer i stor udstrækning på vintergrønne marker og anvender vandfladen til at søge tilflugt til for eksempel om natten. Sangsvanens oprindelige fødegrundlag i fjorden er truet af eutrofiering. Danmarks kystnære fjordområder har været tilført unaturligt store mængder af næringsstofferne kvælstof og fosfor, hvilket har ført til eutrofiering. Eutrofieringen skyldes belastning med næringsstoffer, der tilføres ved afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand. Resultatet af næringstilstrømningen er en massiv algevækst, som skygger bundvegetationen væk. I værste tilfælde kan en forøget næringsstofftilførsel medvirke til iltsvind, der påvirker forekomsten af bunddyr og fisk i en negativ retning. Den kraftige gødningstilførsel til Danmarks markarealer har medført ændringer af flora og fauna i levestederne for flere af udpegningsarter. Næringsstofftålende plantearter har i mange år haft bedre vilkår end de mere naturlige, langsomt voksende plantearter, som oprindeligt har været karakteristiske for engene. Høje næringsindhold i vandløbende medfører endvidere i forbindelse med regelmæssige oversvømmelser en næringsstofberigelse af enge og vådområder med øget tilgroning og ændringer i den oprindelige artsammensætning i plantelivet til følge. Tilgroning af enge og rørsumper forringer yngleforsørene for mange af arterne på udpegningsgrundlaget bl.a. engsnarre og brushane. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Vestlige Vejler, Arup Holm og Hovsør Røn:

- Skagerak/Vesterhav
- Vest for Mors

Fuglebeskyttelsesområde Mågerodde og Karby Odde

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 25: Mågerodde og Karlby Odde er: lysbuget knortegås, klyde, hjejle, dværg- og havterne. Danmarks kystnære fjordområder har været tilført unaturligt store mængder af næringsstofferne kvælstof og fosfor, hvilket har ført til eutrofiering. Eutrofieringen skyldes belastning med næringsstoffer, der tilføres ved afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand. Resultatet af næringstilstrømningen er en massiv algevækst, som skygger bundvegetationen væk. I værste tilfælde kan en forøget næringsstofftilførsel medvirke til iltsvind, der påvirker forekomsten af bunddyr og fisk i en negativ retning. Dermed forringes fødegrundlaget for de fleste arter af fugle, der lever i Danmarks kystnære fjordområder. I de mest lavvandede områder af Limfjorden resulterer eutrofieringen i en masseopblomstring af enårige macroalger, der er med til at nedsætte ålegræssets fladeudbredelse. I områder med større vanddybde resulterer eutrofieringen i masseopblomstring af planteplankton, der nedsætter sigtedybden og reducerer ålegræs og flerårige tangarters dybdeudbredelse. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Mågerodde og Karby Odde:

- Vest for Mors

Fuglebeskyttelsesområde Glomstrup Vig, Agerø, Munkholm og Katholm Odde, Lindholm og Rotholme

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 27: Glomstrup Vig, Agerø, Munkholm og Katholm Odde, Lindholm og Rotholme er: lysbuget knortegås, hvinand, toppet skallesluger, klyde, hjejle og havterne. Danmarks kystnære fjordområder har været tilført unaturligt store mængder af næringsstofferne kvælstof og fosfor, hvilket har ført til eutrofiering. Eutrofieringen skyldes belastning med næringsstoffer, der tilføres ved afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand. Resultatet af næringstilstrømningen er en massiv algevækst, som skygger bundvegetationen væk. I værste tilfælde kan en forøget næringsstofftilførsel medvirke til iltsvind, der påvirker forekomsten af bunddyr og fisk i en negativ retning. Dermed forringes fødegrundlaget for mange af de arter af fugle, der lever i Danmarks kystnære fjordområder. Eksempelvis trues en art som hvinand af fødemangel i de fjordområder, der har oplevet gentagne iltsvind, da den overvejende lever af blåmuslinger. For arten lysbuget knortegås er reduktion af fødegrundlaget i form af ålegræs en alvorlig trussel. I de mest lavvandede områder af Limfjorden resulterer eutrofieringen i en masseopblomstring af enårige macroalger, der er med til at nedsætte ålegræssets fladeudbredelse. I områder med større vanddybde resulterer eutrofieringen i masseopblomstring af planteplankton, der nedsætter sigtedybden og reducerer ålegræs og flerårige tangarters dybdeudbredelse. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i

fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Glomstrup Vig, Agerø, Munkholm og Katholm Odde, Lindholm og Rotholme:

- Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund
- Vest for Mors

Beregning af projektets påvirkning i berørte kystoplande

For at vurdere projektets andel af den samlede udvaskning fra et givet kystopland, som afvander til et Natura 2000 område beregnes bidraget fra projektet og fra det samlede kystopland.

De faktiske udvaskninger fra oplandene er beregnet fra hhv. dyrket og øvrigt areal. Det dyrkede areal svarer til oplandets samlede registrerede areal i det generelle landbrugsregister, mens det øvrige areal er oplandets resterende areal. N-udvaskningen for det dyrkede areal er beregnet som en N-nettobalance med værktøjet CTtools. Heri beregnes det potentielle tab af N for hver enkelt mark i oplandet på baggrund af oplysninger om afgrødevalg, jordtype, mængder og typer af tildelt N-gødning, udbytteforhold m.m. ud fra landbrugets registerdata. N-udvaskningen beregnes som differencen mellem N-input og N-output på markniveau. Kvælstofudvaskningen fra det øvrige opland følger standardberegningen i Miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold. Reduktionsprocenten er arealvægtet i forhold til reduktionspotentialekortet, som ligger til grund for nitratklasserne i oplandet. Den påvirkning fra projektet som kan tilskrives husdyrgødningen er beregnet som differencen mellem den faktiske udvaskning, Udvasning DE(reel) fra ansøgningsystemet og den beregnede udvaskning fra et tilsvarende planteavlsbrug.

Bidrag fra husdyrgødning - Vurdering af påvirkningen fra det konkrete projekt

For hvert kystopland som afvander til sårbare Natura 2000 områder beregnes projektets påvirkning. Til den videre vurdering, beregnes hvor stor en del af den samlede udvaskning fra husdyrbruget som kan tilskrives husdyrgødning. Bidraget fra husdyrgødningen beregnes som differencen mellem den beregnede udvaskning ved den aktuelle drift (Udvaskning DE (reel)) og den beregnede udvaskning fra et tilsvarende planteavlsbrug. Det er kun den del af udvaskningen, der stammer fra husdyrgødningen, som indgår i de videre beregninger. Bidraget fra husdyrgødningen beregnes for den samlede bedrift.

Udvaskning ved DE (reel):	53,3 kg N/ha
Udvaskningen for et standard-planteavlsbrug:	- 58,9 kg N/ha
Påvirkning fra husdyrgødning:	= 0 kg N/ha

Påvirkning i kystoplande

Vurdering af risikoen for kumulativ effekt, værdierne for den samlede kvælstofpåvirkning og projektets påvirkning i de aktuelle kystoplande er opstillet herunder. For hvert kystopland er det vurderet om projektet overholder de to afskæringskriterier.

	Vest for Mors
Harmoniareal fra ansøgning i opland:	9,17 ha
Aftaleareal fra ansøgning i opland:	-
Dyrket areal i opland:	48159 ha
Øvrigt areal i opland:	21637 ha
Samlet areal i opland:	69795 ha

	Vest for Mors
Vurdering af kumulativ effekt:	
Er der stigende dyretryk?	Nej
Er der andre kilder som medfører en øget kvælstofbelastning i oplandet?	Nej
DEmax Øvrige:	-
DEmax Planteavl:	-
DEmax Stigende husdyrtryk:	-
Kvælstofbidrag opland:	
Reduktionsprocent:	42 %
N-bidrag til Natura 2000 fra dyrket areal:	1155221 kgN
N-bidrag til Natura 2000 fra øvrigt areal:	125493 kgN
N-bidrag til Natura 2000 total:	1280714 kgN
Kvælstofbidrag projekt:	
N-bidrag fra husdyrgødning:	0 kgN/ha
Red. potentiale fra harmoniarealer:	25 %
N-påvirkning fra harmoniarealer i ansøgning:	0 kgN
N-bidrag fra aftalearealer:	0 kgN/ha
Red. potentiale fra aftalearealer:	0 %
N-påvirkning fra aftalearealer i ansøgning:	0 kgN
Samlet N-bidrag:	0 kgN
N-påvirkning i procent fra ansøgt drift:	0 %
Vægtet maksimal N-udvaskning på bedriften:	-
Bedriftens reelle N-udvaskningsniveau (DEreel):	53,3 kgN/ha
Opsummering:	
Overholdes afskæringskriterie 1?	Ja
Overholdes kriterie 2A (5 procent)?	Ja
Overholdes kriterie 2B (1 procent)?	-

	Vest for Mors
Fosforbidrag opland:	
P-bidrag til Natura2000 fra dyrket areal:	-
P-bidrag til Natura2000 fra øvrigt areal:	-
P-bidrag fra øvrige kilder (bebyggelse):	-
P-bidrag til Natura2000 total:	-
Fosforbidrag projekt:	
Fosforoverskud pr. ha. jf. ansøgning:	16,7 kgP/ha
Procentvis P-forøgelse i godkendelsesperioden:	-
Worst case påvirkning fra husdyrbruget:	-
Worst case fosforoverskud pr.ha aftalearealer:	-
Procentvis P-forøgelse i godkendelsesperioden aftalearealer:	-
Worst case fosforpåvirkning fra aftalearealer i ansøgning:	-
Samlet P-Bidrag:	0,61 kgP
Påvirkning i % fra ansøgt drift:	-
Opsummering:	
Overholdes kriteriet for påvirkning af overfladevand med fosfor? (5 %)	-
Er det generelle beskyttelsesniveau for fosfor overholdt?	Ja

Konklusion

Da projektet har en udvaskning som er mindre end eller lig med udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrug vil projektet ikke kunne påvirke Natura 2000 området i sig selv, da der ikke er noget bidrag fra husdyrgødning. Der er ikke harmoni-arealer i oplande hvor der er stigende dyretryk eller hvor andre kilder betyder at der er en kumulativ effekt ved yderligere påvirkning.

Det kan derfor konkluderes, at projektet hverken i sig selv eller i kumulation med andre kilder til kvælstofpåvirkning vil påvirke Natura 2000 områder negativt.

Det generelle fosforkrav som er beregnet i ansøgningssystemet er overholdt.

Ansøgningens udbringningsarealer er beliggende uden for oplande til Natura 2000 vandområder, der er overbelastede med fosfor. Der er ikke krav om vurdering af det konkrete bidrag.

Projektet opfylder krav til udvaskning af fosfor. Det ansøgte projekt kan på baggrund af de oplysninger og tiltag der fremgår af ansøgningen godkendes i forhold til fosfor.

Der er ingen harmoniarealer inden for 20 meter til vandløb og søer, som medfører restriktioner for udbringning af husdyrgødning på harmoniarealerne.

Der er i ansøgningen ikke angivet arealer i andre kommuner.

Der er i ansøgningen ikke indtegnet aftale-arealer.

Bilag 4

Sagsinformation:

Skema ID: 86562 Sagsnr: 134013
Ansøger navn: Henry Andersen
Ejendommens adr.: Torshøjvej 14
Ejendommens postnr: 7700 By: Thisted
Kommentar:

Habitatvurdering - Nitrat- og fosforudvaskning til overfladevande (Søer)

I Danmark er der udpeget en række internationale naturområder. Områderne betegnes samlet Natura 2000 områder og består af Habitat- og Fuglebeskyttelsesområder, samt Ramsarområder der ligeledes er udpegede som fuglebeskyttelsesområder. Blandt de meget sårbare vandområder omfatter Natura 2000-typerne også søer. Ifølge miljøstyrelsens vejledningen om miljøregulering af husdyrhold kan visse næringsstoffattige søer være omfattet af et afskæringskriterie, der skal sikre at ændringer ikke påvirker søerne negativt ved godkendelse af husdyrbrug. Dette gælder naturtyperne: 3160 Brunvandede søer og vandhuller, 3150 Naturligt næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks, 3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålealger, 3130 Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden og 3110 Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer).

I vurderingen af om et konkret projekt påvirker et Natura 2000 område skal det sikres, at der samlet set ikke sker en negativ påvirkning fra husdyrholdene i området, og at projektet i sig selv ikke har en negativ påvirkning. Vurderingen følger miljøstyrelsens afskæringskriterie for, hvornår et projekt påvirker et Natura 2000 område negativt.

Vurdering af husdyrholdet på oplandsniveau i forhold til kvælstof, afskæringskriterie 1

Det er en vigtig forudsætning for beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at den samlede husdyrproduktion i Danmark ikke forventes at stige. Da udviklingen i husdyrholdet ikke er ensartet i hele landet, skal udviklingen vurderes i de aktuelle søoplande som påvirkes af projektet. Udviklingen i dyreholdet ses fra 2007, som er udgangsåret for den baseline, der er fastlagt for udarbejdelse af vandplanerne. Vurderingen af påvirkning fra projektet i kumulation med andre projekter afhænger af udviklingen i det samlede dyrehold i de søoplande, hvor harmoniarealerne er placeret. Hvis dyretrykket er faldende i et søopland, og der ikke er andre kilder, som medfører at den samlede kvælstofpåvirkning øges, kan det konkluderes, at der ikke vil være en kumulativ effekt fra det ansøgte projekt sammenholdt med den øvrige kvælstofpåvirkning i oplandet. Hvis dyreholdet er steget mere end 1% (jf. Miljøstyrelsens notat om Kammeradvokatens vurdering af Nitratmodellen af 6. Oktober 2014), eller andre forhold gør, at den samlede kvælstofbelastning er stigende, så vil en yderligere påvirkning medføre en kumulativ effekt. Projektet vil derfor kun kunne godkendes, hvis Natura 2000 søområdet ikke påvirkes af den ansøgte produktion. Er udvaskningen fra harmoniarealerne i søoplandene til Natura 2000 søområder, mindre end eller lig udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrug antages det, at projektet ikke påvirker kvælstofbelastningen af Natura 2000 søområdet (jf. MKN-130-00166 af 3. november 2010). Kravet til udvaskningen beregnes i praksis som et vægtet gennemsnit mellem udvaskningskravet for arealer i søoplande med stigende dyretryk og arealet i øvrige oplande. Marker som ligger i flere oplande opdeles og regnes med til de respektive oplande. Jf. miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold er der større usikkerheder i CHR-dataene for små områder med få antal dyreenheder. For oplande der er mindre end 1.000 ha anvendes oplandets markbalance til at vurdere, om dyretrykket er stigende i et opland, mens CHR data anvendes i oplande, der er større end 1.000 ha. Der anvendes seneste CHR- og gødningsregnskabs-data.

Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til kvælstof, afskæringskriterie 2B

Ud fra en analyse udarbejdet af DMU har Miljøstyrelsen fastsat afskæringskriterier for, hvor stor en andel af den samlede nitratudvaskning, et enkelt husdyrbrug må bidrage med i et søopland, uden projektet medfører en skadevirkning på Natura 2000 søområdet. Søer kan karakteriseres som lukkede bassiner med ringe vandudskiftning eller som vandområder der er meget lidt eutrofierede og betragtes derfor som meget sårbare recipienter.

Da Natura 2000 naturtyperne 3160,3150,3140,3130 og 3110 karakteriseres som meget sårbare recipienter, vurderes projektet, efter afskæringskriterie 2B. Nitratudvaskningen fra den ansøgte husdyrproduktion skal således være mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, hvis projektet skal godkendes.

Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til fosfor

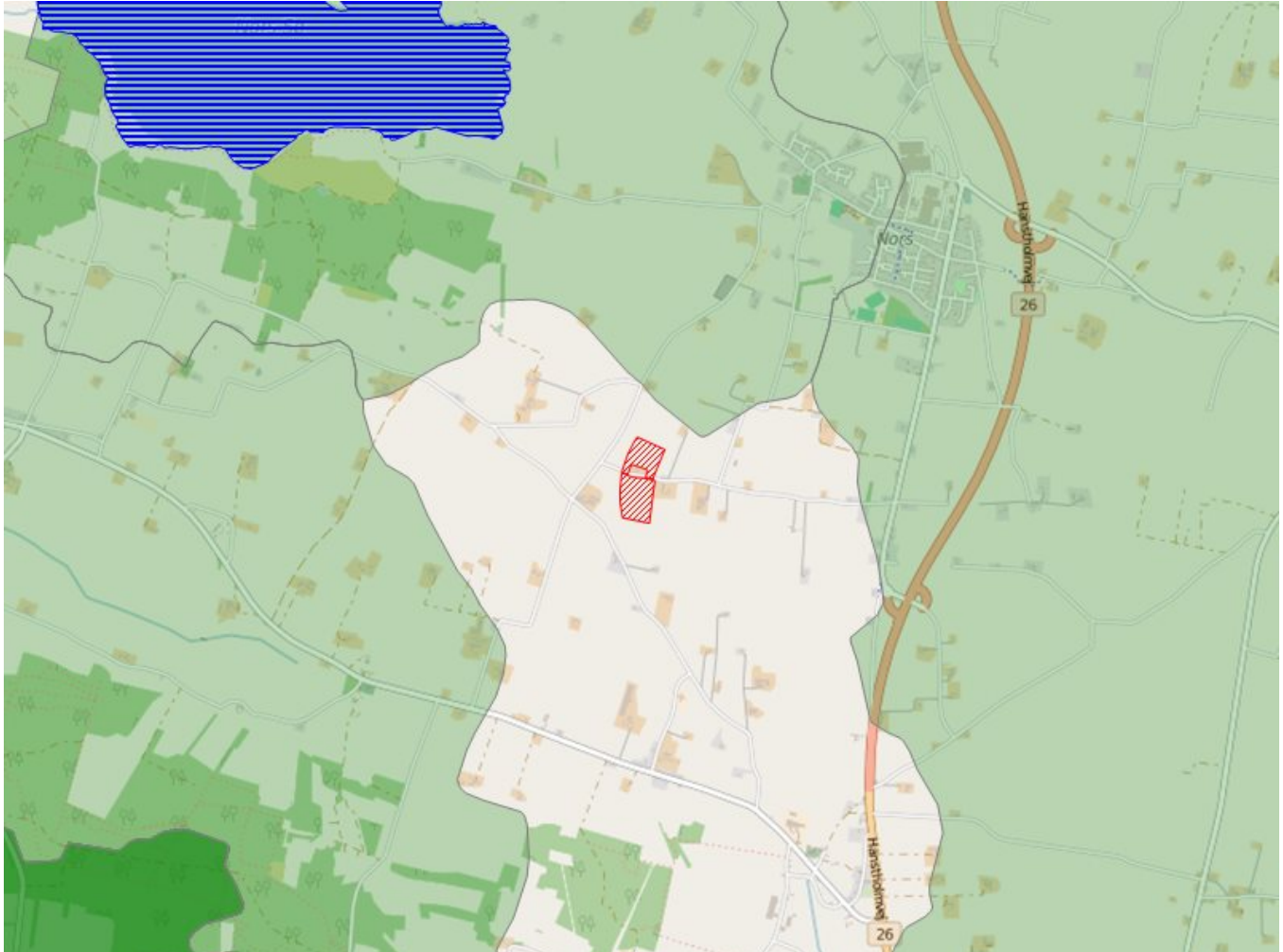
Ifølge husdyrgodkendelsesloven skal det undersøges om beskyttelsesniveauet for fosforoverskuddet er overholdt. Herefter vurderes om der er grundlag for skærpelse efter kriterierne i husdyrbekendtgørelsens bilag 4. Vurderingen af grundlaget for skærpelse af beskyttelsesniveauet eller yderligere, målrettede vilkår, i forhold til fosfor, baseres på en vurdering af "Worst Case" situationen. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes på nuværende tidspunkt at være 1 kg P/ha. Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha og i landbrugsjorden ophobes i gennemsnit 2.000 kg P/ha i de øverste 25 cm. Der stilles krav om skærpelse af beskyttelsesniveauet i forhold til fosfor, hvis fosforforøgelsen i forhold til udgangspunktet (2.000 kg P/ha) stiger med mere end 5 pct. over en 8-årig periode. Endvidere vurderes landskabets betydning for de pågældende arealers overfladeafstrømning med fosfor til søer. Der laves en vurdering på baggrund af om udbringningsarealerne er indenfor en 20 meters afstand til en sø og/eller

bedriftens udbringningsarealer har en hældning på mere end 6 grader.

Ansøgning:

Af ansøgningen fremgår et samlet harmoniareal på 9,2 ha. Ud af det samlede harmoniareal er der 0 ha i søplande i Natura 2000 områder. Udvaskningen i ansøgt drift på 53,3 kg N/ha. Den maksimalt tilladte udvaskning for den konkrete ansøgning, DE(max) er beregnet til 53,4 kg N/ha. Fosforoverskuddet er 16,7 kgP/ha om året i ansøgt drift, og kravet om P overskud er overholdt. For de samlede harmoniarealer er det beregnet, at udvaskningen ved planteavl er 58,9 kg N/ha.

Legende:

	Oplande til søer.
	Søer.
	Udbringnings arealer i ansøgningen.
	Aftale arealer i ansøgningen.

Konklusion

I den konkrete ansøgning er der ingen udbringningsarealer beliggende indenfor søoplade til Natura2000 søområder, af søtyperne: 3160 Brunvandede søer og vandhuller, 3150 Naturligt næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks, 3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålealger, 3130 Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden, 3110 Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer).

Projektet kan derfor ikke påvirke disse søtyper og projektet kan godkendes ud fra de oplysninger, der fremgår af ansøgningen.

Der er i ansøgningen ikke angivet arealer i andre kommuner.

Der er i ansøgningen ikke indtegnet aftale-arealer.